

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «КАІ ТЕХ»
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. директора коледжу
Ніна ГРИШКО
«29» травня 2026 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ
з дисципліни «Географія»
для здобуття освітньо-професійного ступеня фаховий молодший
бакалавр
для вступників на базі
повної загальної середньої освіти, кваліфікованого робітника,
НРК 5, НРК 6, НРК 7

Схвалено на засіданні циклової комісії туризму, геодезії та землеустрою

Протокол № 11 від 29 травня 2026 р.

Голова комісії Олена ПАНЧУК

Київ 2026

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
2. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ.....	4
3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	8
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ	8
5. ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ.....	10

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з курсу «Географія» складена відповідно до типового навчального плану для здобувачів освіти, що опановують її у 8 – 11 класах закладів загальної середньої освіти.

Програма вступної співбесіди розроблена на основі положень Державного стандарту загальної середньої освіти, згідно з яким шкільна географічна освіта є складовою освітньої галузі «Природознавство». Загальноосвітня цінність географії полягає у формуванні світоглядного розуміння природи Землі, її географічної оболонки як природного та природно-техногенного середовища, у якому живе людина.

Метою співбесіди з географії є оцінити знання та вміння абітурієнтів:

- давати визначення поняттям;
- розкривати роль географії у розв'язуванні економічних, екологічних і соціальних проблем суспільства;
- розуміти особливості участі регіонів і окремих країн у міжнародному поділі праці;
- вміти логічно висловлювати свої думки щодо сучасних процесів у світі;
- обґрунтувати доцільність наукового підходу до природокористування, мотивування екологічно грамотної, здоров'язбережувальної поведінки;
- формувати картографічну грамотність й культуру;
- користуватися джерелами географічної інформації, аналізувати її; застосовувати здобуті географічні знання в практичній діяльності.

2. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ ГЕОГРАФІЯ: РЕГІОНИ ТА КРАЇНИ

Вступ	
<p>Знанневий компонент: <i>називає</i> регіони світу (за класифікацією ООН): Європа, Азія, Океанія, Америка, Африка; <i>показує на карті</i> регіони світу; <i>розрізняє поняття</i> «регіон світу», «територія», «акваторія», «держава», «країна».</p>	<p>Що вивчає курс «Географія: регіони і країни». Регіони світу (за класифікацією ООН). Джерела знань про регіони та країни світу. Сучасна політична карта світу та окремих регіонів. Головні об'єкти політичної карти.</p>
1	Розділ I. ЄВРОПА
1.1	Тема 1. Загальна характеристика Європи
<p>Знанневий компонент: <i>називає</i> склад регіону; <i>розрізняє</i> форми державного правління і територіального устрою країн Європи; <i>наводить приклади</i> різних типів Європи за рівнем економічного розвитку.</p>	<p>Особливості економіко-географічного положення Європи. Склад регіону. Форми державного правління і територіального устрою країн Європи. Типи країн Європи за рівнем економічного розвитку. Міжнародні організації в Європі: Європейський Союз, Рада Європи. Країни Шенгенська зона. Населення Європи: демографічні процеси, природний та механічний рух населення. Урбанізація. Світові міста в Європі, міські агломерації, мегаполіси. Первинний сектор економіки. Добувна промисловість: основні райони видобування палива, рудної та нерудної сировини. Сільське господарство. Вторинний сектор економіки. Переробна промисловість. Основні регіони промисловості. Третинний сектор економіки. Сфера послуг.</p>

1.2	Тема 2. Країни Європи	
	<p>Знаннєвий компонент: називає основні показники, які визначають місце країни у регіоні та світі; домінуючі складники третинного, вторинного та первинного секторів економіки країн високорозвинених та середньорозвинених країн.</p> <p>Називає світові міста, промислові райони, найбільші морські порти, аеропорти, фінансові та туристичні центри країн.</p>	<p><i>Німеччина.</i> Місце країни у світі та регіоні. Особливості сучасного постіндустріального розвитку країни. Домінуючі складники третинного сектору. Промислові виробництва, що визначають міжнародну спеціалізацію країни.</p> <p>Особливості аграрного сектору.</p> <p><i>Польща:</i> модель економічного розвитку, що визначає місце країни у міжнародному поділі праці. Система розселення. Прискорений розвиток третинного сектору, сучасна транспортна система країни. Промислові виробництва, що визначають міжнародну спеціалізацію країни.</p> <p>Спеціалізація аграрного сектору.</p>
2	Розділ II. АЗІЯ	
2.1	Тема 1. Загальна характеристика Азії	
	Тема 1. Загальна характеристика Азії	
	<p>Знаннєвий компонент: <i>називає склад регіону; наводить приклади країн Азії, що належать до різних типів та підтипів за рівнем економічного розвитку.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • басейни видобутку нафти і природного газу (<i>Перська затока, Центральноазійський, Зондський</i>); (<i>Гонконг/Сянган, Сінгапур, Токіо, Шанхай, Дубай, Пекін, Мумбай, Сеул, Нью-Делі, Стамбул, Бангкок</i>); • найбільші фінансові центри Азії (<i>Сінгапур, Гонконг/Сянган, Токіо, Сеул, Дубай, Шанхай</i>). 	<p>Особливості економіко-географічного положення Азії. Склад регіону. Сучасна політична карта Азії. Форми державного правління і територіального устрою країн Азії.</p> <p>Типи країн Азії за рівнем економічного розвитку.</p> <p>. . Населення Азії. Урбанізаційні процеси. Світові міста, міські агломерації в Азії, мегаполіси Японії та Китаю.</p> <p>Працересурсний потенціал.</p> <p>Первинний сектор економіки. Добувна промисловість. Сільське і лісове господарство.</p> <p>Вторинний сектор економіки. Основні промислові осередки і регіони. Третинний сектор економіки.</p>
3	Розділ III. ОКЕАНІЯ	
3.1	Тема 1. Австралія	
	<p>Знаннєвий компонент: складає економіко – географічну характеристику</p>	<p>Місце країни у світі та регіоні. Система розселення. Українська діаспора в Австралії.</p>

	країни.	Особливості сучасного розвитку країни. Домінуючі складові третинного сектору.
4	Розділ IV. АМЕРИКА	
4.1	Тема 1. Загальна характеристика Америки	
	<p>Знаннєвий компонент: називає склад регіону; наводить приклади країн Америки, що належать до різних форм державного правління, різних типів та підтипів за рівнем економічного розвитку.</p> <ul style="list-style-type: none"> світові міста в Америці (Нью-Йорк, Чикаго, Торонто, Сан-Паулу, Лос-Анджелес, Мехіко, Буенос-Айрес, Сан-Франциско, Вашингтон, Монреаль). 	<p>Особливості географічного положення Америки. Склад регіону. Сучасна політична карта Америки. Форми державного правління і територіального устрою країн, типи країн за рівнем економічного розвитку.</p> <p>Природні умови і ресурси регіону. Населення Америки. Урбанізаційні процеси. Система розселення.</p> <p>. Нерівномірність економічного розвитку субрегіонів Америки. Зв'язки України з країнами Америки.</p>
4.2	Тема 2. Країни Америки	
	<p>Знаннєвий компонент: Характеризує географічне положення, визначає форму державного правління, форму державного устрою; Тип держави за економічним розвитком.</p> <p>Називає найбільші міста, найбільші аеропти, морські порти, фінансові центри та туристичні райони країн.</p>	<p>Канада. Місце країни у світі та регіоні. Модель економічного розвитку, що визначає місце країни в міжнародному поділі праці.</p> <p>Система розселення. Українська діаспора в Канаді. Особливості сучасного розвитку країни. Домінуючі складові третинного сектору. Виробництва, що визначають міжнародну спеціалізацію країни. Зовнішні економічні зв'язки. Міжнародні зв'язки України з Канадою.</p>
5	Розділ V. АФРИКА	
5.1	Тема 1. Загальна характеристика Африки	
	<p>Знаннєвий компонент: називає країни Африки (Єгипет, Лівія, Алжир, Туніс, Марокко, Ефіопія, Чад, Сомалі, Сенегал, Нігерія, Габон, Гвінея, Гана, Демократична Республіка Конго, Танзанія, Замбія, Зімбабве, Ангола, Намібія, Південна Африка,</p>	<p>Особливості географічного положення Африки. Склад регіону. Сучасна політична карта Африки. Форми державного правління і територіального устрою країн, типи країн за рівнем економічного розвитку.</p> <p>Природні умови і ресурси регіону. Населення Африки. Урбанізаційні процеси. Система розселення.</p> <p>Особливості економіки країн Африки. Первинний сектор економіки. Сільське</p>

	<i>Мадагаскар, Сейшельські Острови);</i>	господарство. Лісове господарство. Добувна промисловість.
6	Розділ VI. УКРАЇНА В МІЖНАРОДНОМУ ПРОСТОРИ	
6.1	Тема 1. Україна в геополітичному вимірі	
	Знанневий компонент: розуміє зміст поняття «геополітична карта світу»; називає основні геополітичні центри сили.	Геополітична структура сучасного світу. Місце України на сучасній геополітичній карті світу. Європейський та євроатлантичний вектори сучасної української геополітики.

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПРОСТІР ЗЕМЛІ

Вступ		
	Знанневий компонент: <i>називає</i> об'єкт дослідження та структурні компоненти географії; <i>пояснює</i> значення поняття «геосистема».	Географія як система наук. Об'єкт дослідження географії. Поняття «геосистема». Рівні геосистем. Пізнавальна та конструктивна роль географії
1	Розділ I. Загальні закономірності географічної оболонки Землі	
1.1	Тема 1. Рухи Землі та їх географічні наслідки і параметри	
	Знанневий компонент: <i>називає</i> види рухів Землі, параметри та наслідки осьового й орбітального рухів планети; <i>розпізнає</i> на схемах руху Землі точки сонцестоянь і рівнодення; <i>знає</i> межі поясів освітленості, види часу.	Форма та розміри Землі. Геоїд. Осьовий (добовий) рух Землі та його наслідки. Добова ритміка в географічній оболонці. Основні види часу. Орбітальний рух Землі: основні характеристики, географічні наслідки. Причини зміни пір року. Зміна пір року у Північній та Південній півкулях.
1.2	Тема 2. Географічна оболонка Землі	
	Знанневий компонент: <i>пояснює</i> зміст поняття «антропосфера»; <i>наводить приклади</i> прояву основних закономірностей географічної оболонки.	Склад, межі та будова географічної оболонки. Закономірності географічної оболонки. Сучасний етап розвитку географічної оболонки. Антропосфера.
2	Розділ II. Загальні суспільно-географічні закономірності світу	
2.1	Тема 1. Географічний простір	

	Знаннєвий компонент: <i>формулює</i> визначення понять «географічний простір», «світосистема»; <i>називає</i> підсистеми світосистеми.	Світосистема як результат і процес формування глобальної єдності в системі «суспільство – природа». Функціонально-компонентний склад світосистеми: демографо-екологічна, економічна, інформаційно-технологічна, соціально-культурна, політична підсистеми. Географічний простір, його системоутворювальна роль та характеристики
3	Розділ III. Суспільна географія України	
3.1	Тема 1. Українська держава	
	Знаннєвий компонент: <i>називає</i> країни-сусіди України. Діяльнісний компонент: <i>характеризує</i> політико-географічне положення України на глобальному, регіональному, локальному рівнях.	Українська держава і територія держави України. Політико-географічне положення України: глобальне, регіональне, сусідське.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Географія. 10 клас. Рівень стандарту. Т.Гільберг – Київ, УОВЦ «Оріон» 2024.
2. Географія. 11 клас. Рівень стандарту. С.Кобернік, Р.Коваленко. – Кам'янець – Подільський: Абетка 2023.
3. Географія. 10 клас. Рівень стандарту. Т.Гільберг, І.Савчук, В.Совенко. – Київ, УОВЦ «Оріон» 2025.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ

Співбесіда з географії проводиться у тестовій формі. Кожен варіант роботи складається з трьох частин, які відрізняються за рівнем складності та формою тестових завдань. Всі варіанти завдань однакові між собою за структурою та рівнозначні за рівнем складності.

Перша частина екзаменаційної роботи містить три завдання з вибором однієї правильної відповіді. До кожного завдання наводяться чотири варіанти відповідей, при цьому лише один варіант є правильним. Завдання першої

частини вважається виконаним вірно, якщо обрано правильний варіант відповіді, який занесено до бланку відповідей. За правильне виконання кожного із завдань першої частини (номери завдань від 1.1 до 1.3) абітурієнт отримує два бали.

Друга частина екзаменаційної роботи містить одне завдання з вибором трьох правильних відповідей. За правильне виконання цього завдання абітурієнт отримує дев'ять балів (по три бали за кожен правильну відповідь).

Третя частина екзаменаційної роботи містить два завдання на встановлення відповідності (логічні пари) по п'ять тверджень, позначені цифрами 1, 2, 3, 4, 5 та п'ять відповідей до цих завдань, позначені буквами А, Б, В, Г, Д. Кожне твердження 1 - 5 має єдиний правильний варіант відповіді А - Д. За кожен правильно встановлену логічну пару абітурієнт отримує 1 бал. Таким чином, за завдання третьої частини абітурієнт одержує 10 балів.

Описана вище схема нарахування балів за роботу зведена до таблиці 1:

Таблиця 1

Номери завдань	Кількість балів	Усього
1.1 – 1.3	по 2 бали	6 балів
2	по 3 бали за кожен правильну відповідь	9 балів
3.1 -3.2	до 1 балу за кожне правильне співставлення	10 балів
Усього балів		25 балів

4. ЗРАЗОК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВСТУПНОЇ СПІВБЕСІДИ

ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «КАІ ТЕХ»
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ
ІНСТИТУТ»

Білет № 1

I. Виконайте тестові завдання. Вкажіть одну правильну відповідь

1. «Земна адреса» України –

- А) субрегіон Західна Європа
- Б) частина світу Євразія
- В) Європейський Союз
- Г) регіон Європа

2. Енергія припливів і відпливів є складником ресурсного потенціалу

- А) літосфери
- Б) атмосфери
- В) гідросфери
- Г) біосфери

3. Який час показує сонячний годинник?

- А) всесвітній
- Б) поясний
- В) місцевий
- Г) літній

II. Вкажіть декілька правильних відповідей

Порівняйте місце Німеччини та України в міжнародному поділі праці. Укажіть види діяльності, для розвитку яких в Україні доцільно використовувати досвід Німеччини.

- 1) освоєння родовищ сланцевого газу в екстремальних природних умовах
- 2) будівництво потужних гідравлічних припливних електростанцій
- 3) участь у міжнародних проектах з виробництва літаків, ракетної техніки
- 4) закриття збиткових шахт, реіндустріалізація районів видобування вугілля
- 5) розвиток інфраструктури ділового та екскурсійного туризму
- 6) переведення тваринництва на екстенсивний шлях розвитку
- 7) будівництво житла в умовах високої сейсмічності

III. Завдання на встановлення відповідності

1. У відповідність прислів'я з типом клімату, який воно описує.

А	екваторіальний	1	Зроби мені добро в сезон дощів – і я віддячу тобі в сезон посухи.
Б	субарктичний	2	Дощовий рік не скінчиться повік.
В	помірно континентальний	3	Літо не буває без дощу, зима – без морозу.
Г	субекваторіальний	4	Чим заметілі в тундрі лютіші, тим куріпці в снігу затишніше.
Д	тропічний	5	У сезон дощів будуй дах, у сезон посухи – копай криницю

2. Як на особливості волосяного покриву тварини вплинули природні умови ареалу її поширення?

- 1) довгий, м'який і теплий у лами
- 2) довгий, з густим теплим підшерстям у вівцебика
- 3) короткий і м'який в одногорбого верблюда
- 4) гладенький, спрямований від живота до спини, у лінивця
- 5) видозмінений у гострі міцні голки у дикобраза

- А) захист від хижаків
- Б) захист від сильних морозів
- В) захист від пронизливих гірських вітрів
- Г) пристосування для стікання дощової води
- Д) пристосування до денної спеки та нічної прохолоди